

kat.komp.

16977

I

Mac. St. Dr.

P

prostrzyte

mundi Polacy i nieśmieszni

Wetno.

PANEG. et VITAE

Polon. 4.

nr. 136.

P O K O Y

r

NIESMIERTELNOSC

Iaśnie Oświeconego

WŁODZIMIERZA
SWATOPEŁKA

Xiążęcia Czerwertyńskiego Stárosty Siewińskiego.
y Rodzonych Iego

TERESSY y KRYSTYNY
Chorążanek Wołyńskich

Na iednym Kátáńku w kwitnacym wieku wystá-
wionych

A

Duchowna Konsolátia Iaśnie Oświeconym Zálósnym Rodzicom
Mową pogrzebową wyrażone.

P R Z E Z

16977 I

W. X. RAYMVNDA PIEGŁOWSKIEGO S. Th Lektorá za-
konu Káznodz: nátenczas Przeorá Horodelskie-
go w Kościele Łuckim Dominikańskim

A. D. 1673. die 5. Oátoberis

/h.

W KRAKOWIE w Druk: y Dźiedzicow KRZYSTOFA SCHEDLA

I. K. M. Typ: Roku Páńskiego 1673.

Exue TE stola luctus et Vexationis tuæ: et indu
 te decore et honore eius, quæ a D^{EO} tibi est Sempiternæ Gloriæ.
 Circumdabit te D^{EVS} diptide iustitiæ, et imponet
 mitram capiti honoris æterni.

Baruch 5. Cap.

IASNIE OSWIECONE MU
STEFANOWI
SWATOPEŁKOWI

Nà Zywotowie y kniàzey Krynicy
Xiążćciu Czetwertyńskiemu Cho-
rażemu Wołyńskiemu Pànu y Do-
brodźiciowi Memu Miłości-
wemu.

Nlemnicy chwalebna iàko y pożyteczna
od dawnych czasow w Kościele Bo-
skim stànęła Konstitucia : zmár-
tych cięła nà w spàniatych wystàwi-
wszy grobstynách, krasnemi przyozdabiać Pà-
negyrikami. Iásnie Oswiecone Xiążę, Pànie
à Dobrodzieiu moy Miłościwy. Kiedy y słàroży-
tność Rzymska tęż zachowując, przynależyta
od ro-

Lib. de
Virt.
mulier.

od różnych á osobliwá od Plutárchá odniosła
approbacia: Romanam legem maximè probor;
quæ mulieres & viros publicè post mortem
meritis laudibus affici iubet. Z Kąd pozosta-
łym krewnym, żalofnym Przyjaciółom, ná stru-
chlátc od żalu sercá nieomylne pochodzi antydo-
tum, Oratio faucij namq; animi est remedium.
Aco większa iż nie tylko zá żywotá, lecz y po
śmierci sławá z cnot, y urodzenia pochodząca w
zapomnienie nie poydzie, á powazna wyrta mo-
wa w zgromádzonych pámiéci Auditorow zo-
stawác będzie: Manet & post funera virtus. Aże
ludzka labilis memoria; w tym dowcip vicariá
postánowi litteram ktoraby vocem transeuntē
supplementuiac, cne postępkí, sławę, przed oczy
nástępującym przekłádala wiekom. Nie inne ro-
zumie W. X. M. Páná mego Miłosćiwego
motium, áby moiá niezgrabna przemowá inż się
ouśyták zácných otársy Auditorow do druku po-
dana była, tylko áżeby potomne czasy uznáły wiel-
ką nieubłagáney śmierci záwziętość przeciw Do-
mowi W. X. M. w ktorym od wiekow niesłychá-
nych náformowála Metámorphoses, kiedy intra-
nonum diē naymilśe dwie Coreczki, y ukocháne-
go áie-

go a iedynego Synaczka ad augusta natos opira ...
Augusto sprziagnęła kosa, y żeby in hac vicissitu-
dine generosa ich indoles ku wszelkim cnotom y
pobożności skłonna, wiekopomney y nieśmiertelney
doszła pita sławy. Ciężka to w prawdzie na moy
podły niedoyrzały dowcip moles. gdzie nouitas
rei rączy ządziwić się a nieco czynić albo muwić
roskazać. Iednakże gdy wola W. X. M. przysta-
piła, będąc nie tylko la, ale y cały Zakon Pátryár-
chy Nászego, żnáczna Konwentu nászego Łuckiego
w dochodach aukcja, a prawie codziennemi obo-
wiązanymi dobrodzieystwy: roskażanie W. X. M.
sub auspicijs W. X. M. wykonywam z yczac W.
X. M. od Pána Naywyższego w nagrodę słusznego
żalu przy zdrowiu dobrym, długoletnim życiu, w se-
lákich pociech y hoynego błogosławieństwa.

W. X. M. Pána
y Dobrodzieia mego Miłościwego.

Niegodny Bogomodla y sluga.

X. RAYMVND PIEGŁOWSKI
Zakonu Káznodzieyskiego.

APPROBACYA

KAzanie Pogrzebowe, przy żałobnym dożyć Akcie
I. O. Domu Xiżat Czetwertynskich, przez Wie
lebnego Xiędza RAYMVNDA PIEGŁOWSKIEGO P.
S. L. w Kościele Łuckim Oyców Dominikanów przy
zgromadzeniu ludzi zacnych płci oboiey roztropnie
ogłoszone; pokoy ludzki w samey tylko śmierci, nie-
śmiertelność w sławie, y inne niepoliczone ozdoby
I. O. Domu pokazuiać, aby przez druk publikowa-
ne, y do wiadomości osob wielu przysć mogło, po-
zwalam. Roku 1675. Dnia 24. Iunij.

X. JEDRZEY KUCHARSKI P. S. D.
Kanonik Krakowski, y w teyże Diecezey
Censor Xiąg mpp.

K A Z A N I E

Quiescat vox tua à ploratu & oculi tui à lacrimis quia est merces operi tuo &c. Reuertentur filij ad terminos suos *Ierem cap. 31.*

MJe wzyta/ nie litościwa/ á załamieniá smierci/ Ktora ná żadne prozby/ trena/ lámenty/ chetnego nieślioni wchá/ ná rzewliwe płacze/ Krowe by miłościernym nie weyjrzy okiem. Jásnie Oświeceni/ Jásnie Wielmożni/ Wielmożni/ Miłościwi á żalosi Slucháże. Non fleatetur, neq; parcer, neq; miserebitur. Jezeli kiedy swe złosliwe naturze ludzkiej miała pokazać niechęci/ wiekšych nákredeńsować żalów/ iáko dnia dzisiejszego: Ktora chcąc oświadczyć że moc iey niezauzdána/ hamulcem niepostroniona/ mile w domu J. O. SWATOPŁIKOW Książat Czerwertynskich potárgawšy wesele/ wšytkie pomiesza wšy nadšcie/ kóści iedne zwycięstwa swego znáki przed oczyma pozostałych JASNYE OSWJECOWAŁE ROZJECOW wystawile: á doyrzátęgo niedozwoliwšy dopędzić wieku/te dopiero krzewiace się kwiateczki/ z buyne^o bez owocu pola záiatrzona sprzatneta kosa/ y niespodzianie nápadšy (vt in purpura triumphet) co nayprzednieysze ozdoby y kleynoty z rák J. O. Książat gwałtownie wydaršy/ w tez przybraś na trzy oráż Książce Mitry/ ná swa wciśnawšy kálwária/ ná tym żalostnym Tronie z ofszerstwem sie popisuię.

Al spáziá Perikleśa Acherńskiego Książcia Makontá gdy w ogrodzie czasu iednego niedoyrzale wrwátá grono/ záwoła ogrodnicy: Vñ habes hinc inde ipsa maturitate maturiorem, & acriorem colligis? Sluchay miłościwa Páni/ máś w czym wybierać/ máś dostate groná/ co záprzyczyná je kwáśna y gorzka obieraś iágotę? Odpowie: Prægnantium hic mos est. Mátron brzemiennych takowa iest natura/ iż coś kółwień okiem záyrza do tego ich mysl y chęć wiedzie.

Własny to y przyrodzony żartoczney śmierci nalog/ m áłac
 z potrzebe dostających owocow/ ná w kwiecień ięszce zostające iá-
 gody często ostrzyć zemby. Tę iednę tą nienasycóna Megera
 doyzrząłego nie czekaąc owocu winnicę spustoszyła/ nie nowia
 Job. cap. 15. ná iey nád samym pastwie sie kwiecień: Laderar quasi vi-
 nea in primo flore. Ledwo co który rozwiać się poczyńa
 kwiatek: Improba mox surgit tristi de ied Megera. Zaráz
 go w kósćistej wyćisła prásie/ zaráz słodki y swej chćiwóści
 sposobny gotuie zniego Konfekt. Non maturiores hoc est
 D. Amb. homines atate confectos; Sed acerbiores suo gustui apti-
 ores miratur mors. młodz wysmienita niewinne dziateczki/
 są to nayprzednieysze bellaria mortis.

Z tym chćiwym appetytem w padşy in Augusto do Wi-
 ridarza Jásnie Oświeconych SWATOPŁKOW Kio-
 zat Czetwertynstkich znácznie go zruinowála: tam naprzód
 dnia 18. ślizny y wonny Pánienstkich cnót y postęptów zera-
 wála kwiat/ to jest J. O. TERESA Kiezne Czetwertynstka
 Chorażánke Wolyństka in primo flore dopiero w Roku sio-
 dnym. ná tey się zapráwiwszy/ wnet dnia trzeciego die 20. te-
 goz Cándoru y Koloru J. O. KRISTINE w lat dśiesięciu
 w okrutnych stárlá zebách. A nie dosyć ná tym nienasyciwszy
 się kwiecień-iedyne w tym Wiridarzu Grono. in primo flore
 w lat Ośmiu/ dnia 23. J. O. Oświeconego WŁODZIMJE-
 RZA SWATOPŁKA Kiozética Czetwertynstkiego Stá-
 roste Siewiństkiego zakrwáwiona poderznelá kosa. Tę mál-
 la. to Jásnie Oświecone Kioze Choraży Wolyństki w domu
 twoim ruiná/ mozesz nárzekać ná te niebaczna Tyránke słowy
 Job. 19. Jobá cierpliwego: Destruxit me vndiq; & quasi euulsa ar-
 borí abstulit omnem spem meam. Zewşad mie zruinowála
 iáko drzewu z owocu/ z kwiecień/ z liścia/ náwet zgałazek o-
 bnażonemu wśelkie moie odiełá nádzieie/ Kiedym się naybár-
 ziej zapárował ná swe expectatiwy rychtoli im fortuná ná
 swym honorow pozwoli zasieść wozku/ rychtoliby ich swemi
 Job. 19. do góry zawiózłá kółami/ ślizci: vindemiantur quasi botrus
 adu. 70. ante horam

Włochane poćiechy y owsem iedyna miłość z oczu znikła
y w popiele ieſzże przed czasem ſwoie zaczął mieć ſtánowi-
ſko Ante horam. przed przynależytą godziną śmierć ich w
grobowy rzuca táraś.

Bynaymniey ten niezbladził/ kto śmierć do owego przy- Cap. 2.
rownął Rogaczá; ktorego Daniel nad iednym ogladał bągni-
ſkiem. Et vidi: & ecce aries vnus stabat ante paludem ha-
bens cornua excelsa, & vnum excelsius altero. Ten Ro-
gacz piekielna zaślepiony furia/ minieyſzym pochyle drzewá/
łmiece y w bogich charłaków gaży/ wiekſzym zaś wynioſte ná
gorách Libáńſkich cedry/ Krolewſkie miánowicie/ Kiozece/
poteznych Monárchow koſtowne pałáce rozruca rogiem/ Bie-
ga iáko wſciekły ná wſyſtkie częſci Świátá/ ná káżdego ſie ibidem
rzucáiąc głowieká ſwoiemi potrzáſa rogámi: Vidi arietem
cornibus ventilantem, contra occidentem, contra Aquilo-
nem & contra meridiem. Wypada ná zachód; á zgrzybiá-
łych ſiwców do ciemnych zagánia grobow. Wypada ná pól-
noc; in virili etate zoſtájącym ſedziwego nie dáie doczekiwáć
włoſu. Wypada y ná wschód ſłonica/ od pierſi wydzieráiąc
macierzyńſkich niewinne dſiateczki w oczách żáłoſnych roztra-
ca Rodziców.

A ták ſwawolnie po wſytkim ſwiećcie gráſſnie/ że żadne
do tych czas mocárſtwá y zaſtápy ſprzećiwie ſie ieý niemoga.
Kiedy nie tylko nayogromnieyſze Mársá ozdoby/ ále teſz y ſámo ibidem
Plánety niebieſkie pod ſwoie depcząc rzuca nogi: Et deiecit de
fortitudine, & de ſtellis, & conculcauit eas. Doſyć Wale-
ſzny Rycerz/ ná lotnym ſiedząc Póegáſie (Aleynot mowie Jáś-
śnie Oſwieconych SWATOPĘKÓW Kiożat Czter-
tyńſkich ſtráſny był wſytkim poſtronnym narodom: gdyż ták
Nieprzyiaciół Korony Polſkiej iáko iádowitych Smóków
ſercá hártowna przenikał włócznia/ á przećie mu śmierć ná
bladym go doiechawſzy rumáku ſmiertelna zádała ráne. #
Pierzchały przed tym przed Pogonia wſſy; á teraz śmierć zná-
czná w pogoni ſpráwiła kłeſte. Gladij ancipites in manibus ps. 149;
eorum. Ktore dumnych Nieprzyaciółſkich náklániały tár-
#

Kow w reku śmierci struszone zostały. Emily sie przed tym
 Bismarckistie Kiezyce kręty sie po ciemnych lasach y gęstych
 przed oblicznością y jasnością Światy y Kiezyca J. C. S. S. S.
 conych SWATOPĘKOW Kiazat Czernotyński; a
 teraz śmierć niewidana y niesłychana w nich uformowała Eca
 Dan. 8. clipsis. Et decies de fortitudine, & de stellis, & conculea-
 uiceas Taz zbroynego Rycerza przedawszy z placu trzy prze-
 świetnych LESZYWSA J. S. w tych trzech poro-
 pach rozwałił y połamał wieże. Taz J. S. mościow p. p.
 KASZYWSA J. S. Czyste pole trzypem zawładłszy/ na
 króym J. S. Starosta Siewiński w dalzym wietu swa dżels
 ność/ cnota y pobożność Sarmackiemu miał wydeinterferco-
 wać/ wiadu/ na tymże dnia dżelsieffego/ śmierć matwych
 nastawiały Peron; ja osna Spektatorom wyprawie Eras
 godia. Niewinne zaś Pamięci za tey wyrokiem z Niedźwies-
 dżia na grobowe przestawły sie dżelsi Angelistie śmierci odda-
 wszy Korony do pod ziemnych copredzey pospieśaia lochow.

Ciepli co w prawdzie na serce Rodzicielstie Pározizm/ o-
 biecinac sobie wieczność w Potomkach/ zagnął ich na śmier-
 telnym ogladać lozu. Wraciła Heroína Karchaginistka iedya
 nego syna/ którego nieuzyte Partii od pierśi wydarży/ takim
 nabrały żalem; iż iako iedna Lakona obraz meza/ tak ona
 zmarłego piastując Syna obumierać musiała.

Leż to niewspamiętłego Serca postępek niechcieć sie wtus-
 lić od żalu/ a tego żalami weterować co sama istota wrócić sie nie-
 może. Anaxagoreja wrakowych okaziach zażyłby potrzeb-
 animusfu; który przy śtolnych zabawach gdy wstąpił o śmier-
 ci iedynego Syna swego/ nie sie nie turbiuac wesóło odpowie-
 dżiał: Sciebam filium meum genuisse mortalem. Peritles
 Olympus dwóch w dżewiaćci dniach straciłszy Synow/ iako
 sie w żalu młakow a; Protagoras temi wyrażił słowy: Cum
 filij eius atate florentes atq. egegi intra nonum diem vitā
 decessissent; calum illum abiq. luctu sustinuit.

Daleko tedy pobożny Chrześcianin y dobry Katoлик bá-
 3. cy w żalu mowierować sie musi/ który pobożnie trzymać po-
 winien.

winien/ że człowiek przez śmierć nie ginie/ ale na lepszy przenosi
się żywot. Zaczyn Jasnie Oświecone Księstwo. Quie-
scat vox vestra à ploratu, & oculi vestri à lacrymis. Tłuch
wstanie głos wasz od płaczu/ otrzyście łzy z oczu waszych Reuer-
centur nijad terminos suos. Powróciły bowiem wstęch-
ne oświeczeni do granic swoich/ do Kresu sobie od Boga zamie-
rzonego/ wróciły się na wieczny pokój y odpoczynek. Gdyż
śmierć na którą w cieście nie woli naszey iærzmie tak bardzo
należaamy/ ta nam zostawia Consolacię/ z cieśney daleko nas
wola wolności iærzicy y niewoli/ dale okazia wiecznego pokoja
y przypieszczenia do wieczności w pamięci ludzkiej cale zachowuje. Co
ja na sprawę Duchá Świętego na wzięcie smutku J. D. Ro-
dzicow/ a na zbudowanie jałosnego Auditora pokazuje.

Różney rzeczy a osobliwie naturze ludzkiej naznaczona
jest ta ścieżliwość propensia: tak dalece/ iż cokolwiek rozum
doczy a wola zaśniaduje/ tego siwy gwoździ chwytasie ścieżli-
wości. Iłuboc to zmyśły y namietności/ także inſze potencie
człowiekowi według ciała przynależęce/ rozgárdziwszy wrodzo-
ną inklinacię do własnego natury ludzkiej prowadząca Kresu/
wola śpetawszy/ rozum sobie zpraktykawawszy/ Łaza mu to za
cel podać ścieżliwości/ co się Ktoremu podobą zmyślowi. Tym
rozum chętnie się akkomoduiac: iednym Pompe/ ambicia ro-
znych hō iorow/ y prerogatiw/ drugim bogactwa z łakoma-
stwem/ niektórym pieśzoty z wſeteczestwem zięcone/ in-
nym zaś niſzczemność/ obzarstwo/ y wſetkie ładaiakości/ za
ostacni termin ścieżliwości propomnie. A tak roznych w ro-
zne zaprowadziwszy nieprawości Labyrinthy/ o wieczna przy-
prawie zgubę y niewolę. Lecz gdzie rozum woli y appety-
tom bez żadney konawencji bezpiecznie rozkazuje/ tam do-
skonalsza ścieżliwość y prawdziwe wynaydnie błogostawie-
stwo.

A że ścieżliwość naywyższa y ludzkom naypożyteczniejsza
na śzegulnym zależy pokoiu/ żaden mi w tym kontradiko-
wać nie moze/ ponieważ to jest naydoskonalszego z Doktorow
Świtych Augustyna zdanie: Tale bonum est pax, ut in re-

D. Aug.
de Civ.
Dei.

bus creatis nil graciosus soleat audiri, nil delectabilius concupisci, & nil utilius possideri. Dobro to jest własne voluntatis obiectum, ktora choć często złego się domaga/ do tego się dnak wabi i a pokrywką dobroci/ lub honesti, utilis, albo delectabilis, y to naydoskonalsze dobro/ ktore w sobie te trzy zawiera formalitates. Takie tedy dobro jest pokoy; iz w rzeczach stworzonych nic wdsie cznieyszego slychano/ nic słodsze go/ rozkosznieyszego pożądana/ nic pożytecznieyszego miano być nie może. Słodkie nader jest imie pokoju/ sam w sobie pokoy jest zbawienny/ jest doskonała bez wszelkiej exorbitanciey wolności Nomen Pacis dulce est, & ipsa res salutaris, pax est tranquilla libertas. Pokoy jest komplementem wszystkich cnot/ terminem wszystkich prac/ nagroda krwawych boiow. Pokoy niebieskie Sphary y podmicieżne zachowanie creatury. Bez pokoju nic się niepodobą Bogu/ nawet y nayswietjsza przy oltarzu offiarą.

Cicero

Pax plenum virtutis opus, pax summa laborum.

Pax belli exacti pretium est; pretiumq; periculi Sydera pace vigent consistunt terrea pace.

Nil placitum est sine pace Deo, nec munus ad arā.

Wiesz y Bog Wszechm: chcec vblogoslavic wybrany narod swoy Żydowski; pokoy im nadawszystko przez Proroka ofiaruje: Et sedebit populus meus in pulchritudine pacis, in tabernaculis fiducia, & in requie opulenta. A będzie się dżiał lud moy w piękności pokoju/ w przybytkach podufalosci/ y w hoynym odpocznieniu/ A że ten pokoy nie żywot ale śmierć przynosi; to pewna y nieodbita illacja. Przyzna to sprawies dliwy Job; ktory na sobie doznawszy/ iaka jest vicissitudo życia ludzkiego konkludowac musiał: Militia est vita hominis super terram, & sicut dies mercenarij dies eius. Wołowanie nie jest żywot człowieka na ziemi/ a dni iego są iako dni naiezmnikā. Jako bowiem Tatemnik ponosac pondus diei & aestus, chciwie oczekiwā czasu y godziny odpoczynku swego; tak y człowiek w wstawiężnych pracach/ kłopotach/ przeciwnego szczęścia obrótach zastaiac/ do portu spokoyney szczęśliwości

Ila. 31.

Iob. 7

takonayprzedzey záplynać vsilwie : ktorego tu ná swiećcie za dem
 iešce niedoplynał ani nápotym doplynać moze. Bo niemáš
 tego choćajby samey siebie posłubil fortunie/ żeby go do końca
 setundować miała/ gdyż záwŕse : lata dolendis alternat for-
 tuna ferox. Dosyć fortuna czas niemáły Polikrátésowi przy-
 iazn swo oświádczáł/ ktory non tam fortuna alumnus, quā
 parcus. miánováný býc mogł/ tiedy ná probe iej naukocháns-
 sy pierścien w giebotie wrzuconý morze/ ná stołnu w rybce ies-
 dney przywróciłá ; á przecie y temu do końca nie dotrzymalá
 rotary/ z Pánštwá go wyrugowawšy/ w nieprzyjacielstie po-
 dawšy ořowy/ ná drzewie sromotnie záwiesilá/ á potym ciás-
 kem iego ktore dlug pieścila y tuczyla psy y ptáštvo vbántie-
 rowalá/ o ktorym Iulianie ieden nápisal : Ad summum boni-
 tatis attingebat ; reliquum est decidat in deterius. Ktož
 proše šťastliwšy był náđ Bellizáriuša : kto bogátšy náđ
 Aresulá : piěšceńšy kto náđ Narcisá : á ci wšyscy stali sie
 fortuny igrzyskiem/ swiátá pošmiewiskiem. Quid profuit
 illis superbia ? quid diuitiarum iactantia ? mundi potentia ?
 vana voluptas ? brevis læticia ? magna familia ? mala con-
 cupiscencia post voluptatem ? vbi locus ? vbi risus ? vbi ia-
 ctantia ? mundi potentia ? vbi arrogancia ? heu de tanta læ-
 ticia quanta tristitia !

Dec. P.
 2 de cōt.
 mun.

D. Berm.
 lib. 1. de
 confid.

Nie od rzeczy ten odstąpił ktory życie ludzkie do iedney
 przyrownal Piłk : Ludus pilæ est vita humana. Bo iako
 piłka z rak chłopiecy w gore wyrzuconá czesto sie wala w
 błocie/ albo o sucha roztraca ziemię : tak y fortuna do brzew te-
 gre wyćwiczona ludzimi y Monárchami iako piłka sobie počis-
 ſniac/ im naywyžey tego w gore wyniesie/ tym przedzey go ro-
 zbiá o ziemię : albo w bloku wšelákiey zámurza niešťześli-
 wości/ á Pánštwá od rak do rak roznych podáiac Tyránnow :
 nišcey y w proch obraca Ante Macedonum imperium in-
 clyta fuit Persarum felicitas ! sed tam ingenti regno vna di-
 es attulit finem, Fuit perampla Agyptiorum potentia sed
 in modum nubis eius felicitas præteruit. Což šťastliwšego
 bylo náđ Peršs Monárchia : to iednego dná fortuna zupia-
 wy

Phil.
 Iud.

wszy Maccdonezytom w ręce podał. Obszerność y wyniosłość Państwa Egypckiego o ścierażutwszy w wieczney zaś grzeblu niepamięci.

- Nie każdego podobno w kontencie y w kwiecie intelektu wniesiona consequentia albo probacia poniewaz pozny wiec y znamienite bogactwa za szczęście y błogosławienstwo liczyć się mogą wedle obietnicy Ducha S. Longitudo dierum in dextera eius, & in sinistra diuitia & gloria. Ale to mądrosć y rozsadek mnogim latom y bogactwom tey dodać zaszczości/ y nie ten szczęśliwy kto bogaty y błogolerni/ ale ten który mądrze laty y bogactwoy ściągnie/ y wtym wysytkim swe umiarkować affekty. Felicitatem & vitam beatam non in multitudine pecuniarum aut opum mole, aut principatu, potentiaq; consistere; sed in vacuitate doloris, affectuum moderatione, animiq; affectione, naturae finibus res omnes circumscribente. Ten tylo może zwąć się szczęśliwym/ ten może znaleźć pokoy na ziemi/ kto się rozumem rzadzi; Beatus homo qui inuenit sapientiam, & qui affluit prudentia &c. via eius via pulchra, & omnes semitae eius pacificae. Ale y to niedoskonałe błogosławienstwo/ niepewny y nie długo trwały pokoy.

Ludouicus Granatensis wważając słowa oblubienicy Cant. s. Ktorem się szczęć z nalezionej na tym świecie pokoy: Ex quo facta sum coram eo quasi pacem reperiens. Vznawając oblubienicę nie dostąpiła tu prawdziwego pokoyu/ ale coś do pokoyu podobnego/ Quasi pacem. iakoby pokoy. y z tego słowa; Quasi pacem. iakoby pokoy infernie: Quam tamen non plenam pacem sed quasi pacem appellat, quia neq; aeterna neq; modis omnibus perfecta in hac vita esse potest. W ow samej rzeczy żywot ludzki jest obłudny y niestateczny y niema tey do szczęśliwości przynależney własności; aby wysytkich w obec miał wpewnić y całę w kontentować. Pro-D. Aug. spera huius mundi iucunditatem habent falsam, certum do-Ep. 36. lorem, incertam voluptatem, durum laborem, timidam quietem, spem beatitudinis inanem.

Krotka bowiem życia naszego Parenthesis Etorą niedo-
 ścigłego czasu skupła w sobie żałayka klauzule/ a przecie w
 niej niezliczone znayduia się troski y dolegliwości. Breui vi- Iob. 14.
 uens tempore repletur multis miserijs. Zaczynam szczęśliwo-
 ść ta musi być godziną/ Etorą śmiertelnym periodem dni nasze-
 ść kończy/ a niżeli ta Etoresy bieg życia naszego bierze exordium.
 Melior est dies mortis diei ciuitatis. bo ta początkiem ową Eccl. 7.
 wtrapienia wśfelakiego staiesie Konkluzia.

A day to je vsz Philozophowie: inter esse & non esse
 multum interest. być nie być/ żyć nie żyć/ nie mała różnica/
 przecie to Axioma ciała tylko a nie duszy należy/ Etorą nie-
 śmiertelna zostaiac przez śmierć na czas rozłączona/ do wie-
 ść Esey napotym z ciałem przychodzi doskonałości.

Prawdziwie Waleczny maj starego Testamentu Simon
 Machabeusz hieroglyphiki swoi wyrażi życie ludzkie. Etedy
 na Eolumnach Etoresy nagrobki Rodzicom y braci swoich przy-
 ozdobić chciał/ przy różnego abrysach oręza/ nówy albo okrety
 odrysować kazał: Circumposuit columnas magnas & super rMalac. 13.
 columnas arma, ad memoriam aeternam, & iuxta arma na-
 ues sculptas. Różne oręzeznakiem jest rozmaitych niesnasek/
 rofterek y wojen między narodem ludzkim/ okrety są życie na-
 ść/ Etoresy wnoszą się po burzliwym swiata tego Oceanie często
 napadły na Cyaneas petras albo Tauros aripedes ponosi
 naufragium. A na ten czas dopiero szczęśliwe y bezpieczne gdy
 do śmiertelnego przypływie portu. Tanquam nauiis quae per- Sap. 5.
 transit fluctuantem aquam.

Proszę niech mi Eto potaje rzecz takowa na świecie: Eto-
 raby długoladne a bezpieczne y spokojne życie nam zapewne
 przyobiecac mogła. Swiat wprowadzie słodko przyspiemnie/
 dodaiac otuchy pochlebuie/ ale to Syrena obłudna. Formo-
 sa superne na pozor tylko gładka y wrodziwa/ a wewnątrz Eto-
 dliwa y brzydkości pełna. Quod in Sirene cernitur formo- Sau Si. 78.
 sum est, quod celat intentio noxium, & quod inter aquas
 demergitur monstrosus est. Ciało iako Dalila zdradliwa
 Samsona tak to dusze tu swym jadzonu zniemoliwszy na swym
 3 tonie

sonie twarżo wspania krepnie/ y nieprzyjaćiolom dusznym w
 rece podaie. Czart też przyświecaiac y podzygaiać do piekieł-
 nych codzienn/ co godziną/ co moment popycha tarasow. A
 Ktoż tych niepozna zdradzieckiego/ škodliwego pochlebstwa?
 Kiedy y same sważłość obłudna wywoływaie na siebie: Mun-
 dus clamat: ego deficiam: caro clamat: ego inficiam, Di-
 abolus clamat: ego decipiam. Kwitnocy wiek najlepszy:
 humorem temperament/ y w iedney wbespieczac niemęga go-
 dzinie.

Ludic in humanis diuina potentia rebus;

Et certam praesens vix habet hora fidem.

Patrz na roze/ ktora częścią ciękawa y pracowita wypielea-
 gowana reka/ przychylnym sementowana niebem/ sliżne y
 wonne rozwinaiać kwiataczki w zgorę sie podbiia/ kwiat nad
 podziwienie sliżny/ ale ten ktory samym tylo pochlebuie oczo-
 tak wielom podlega przypadom/ gdy w siwey wdzięczności/
 subtelności w wielkim zostac niebespieczeństwie. Toż bo-
 wiem słońce ktore kwitnaca z rana wita/ o południu zwiedla/
 ku wieczorowi upadla przy swym odchodzie zostawiać: to istota
 tny życia ludzkiego wizerunek.

Vita quid est hominis? viridantis flosculus horti;

Sole oriente oriens: sole cadente cadens.

M. 39.

Mane sicut herba transeat, mane floreat & transeat,
 vespere decadat, induret, & areseat. Same nawet serce lu-
 dzkie w spokojnym zasądzone mieyscu/ y miasto zegaru ciatu:
 naszym dane/ ninieysze ryło godziny w słaznie/ a na przysłych
 bardo sie myli. Elementa na ostatek codzienna prawie scia-
 na odmiennosc życia (czlowieka wpoiminiaiac) reprezentują.
 Ziemia dziś w zielone drzewka/ w buyny kwiat/ w smaczne
 przybrana owoce/ iuro że wosyckiego ogolac na ciezkim zim-
 zona mrozem zkasnie: Terra es, & in terram ibis. Wody lo-
 tnym padem wpadaiać w morze/ semranie swoim przestrze-
 gać: Omnes morimur & quasi aqua dilabimur. Powie-
 rze niestateczne/ niestatek/ ogień ktory w momencie sie zapal-
 la y gasnie/ krotkosć życia wyprawiać.

a. Reg.

14.

Eccc

Ecce sumus pulvis, sumus ecce miserrima tellus,
 Et nostri fugiunt vtleuis aura dies.
 Languemus, medio vt foenum quod caditur aestu;
 Vt Rosa Paestano languet adepta iugo.
 Obruimur morbis; aut iuccedente senectâ
 Et mala tantillos vndiq; multa premunt.
 Soluimur vt nebulae surgens vt in aëra fumus:
 Et veluti solui sol pruina solet.
 Carpimur vt stipulae rapido carpuntur ab igne,
 Nec nisi viuendo somnus & vmbra sumus

A ponievať ſwiąt tak obłudny/ żywor ludzki nieſtateczny/
 niebeſpieczny/ nieſpokoyny/ toć inż ſmieie z Bernardem Swiez
 tym decydować moze: że ſamą śmierć poſoy przynoſi/ y do
 portu doſtónaley prowadzi ſzczęſliwoſci. Mors bona eſt la-
 boris corona, felicitatis porta, vitæ ianua.

A zátym y Ciceronowa muſi mieć ſwo poważe illácia. Ergo
 optimum non nati, aut oculisimè aboleri Taylepſaná
 ſwiąt ſie nierodzić/ albo co-predzey zniego yſtepować/ bo im
 mnieyſza zaſu diſtancia/ między narodzeniem a śmiercią/ to
 lebbá a grobem/ tym mniey xtrapienie w ſercach ludzkich trze-
 wie ſie moze.

Prawdą że z przyrodzenia człowiek ſie śmiercią brzydź/ y
 oney ſie leka/ ale kto rozumowi da mieyſce/ temu mile z śmier-
 cią ieſt ſaſiedztwo bo ieżeli ten cieſzy ſie y weſeli/ który ſukaliae
 ſtarbow zmarłych znayduie groby/ ſpodziemiaiac ſie że tam po-
 żadanych nabędzie bogactwo: Quasi ſtodientes theſaurum, Job. 3.
 gaudentq; vehementer cum invenerint ſepulchrum. tym
 bázſzey radować ſie ma człowiek/ im ſie predzey zbliża do gro-
 bu/ w ktorym nieoſpácowány ſtarb wiecznego znayduie po-
 koiu.

A do tego śmierć tym tylo ſtráſna z ktorych żywotem gi-
 nie ſławá/ y wſełkie ozdoby. Mors terribilis eſt ijs quorum cic-
 cum vita omnia extinguuntur, non quorum laus en ori-
 non poteſt. bo lubo śmierć tak ſie vmoćnila ná ſwiecie/ iż
 ziednego iabłká/ albo rázſzey málego powſtałſzy tamyż tá/ to,

Dan. 2.

ry widział w widzeniu Dániel/ ten spadłszy z góry do nogi ie-
dney statuey starta ią y kruszył/ y w wielką rozrost sie gore : 1. a-
pis autem qui percusserat statuam, factus est mons magnus,
& repleuit uniuersam terram. Statua ta była hieroglyphis
tęmi życia ludzkiego/ głowa iey złota znaczyła iusticiam ori-
ginalem: gliniáne nogi krętkość ludzka; kamyczek smierci/
gora wśystek świat otkrywająca znaczyła grzech/ kto y wśys-
stek świat opánował. prze przestępstwo Adama. Omnes
moriuntur in Adam. z ktorey odcięty ten kamyczek wśys-
tko w popiół obrocił/ y do takiey wyniosłości przyszedł/ że n-
stkie Państwa pod moc podbił swoje : Rozstanie w Affrice/
pánuje w Ameryce/ Kroluje w Aziey/ triumfuie w Europie. o-
wo śmieie rzekę : vterq; polus regni eius limes est. a prze-
cie tak dalece człowiek śmierci nie podlega/ aby z wśelkiey
wyzuc sie miał nieśmiertelności/ ktora pospolicie z dobroey po-
chodzi sławy/ chybaby wśystka nature ludzka w gnuśności y
nieczemności ście oblec chciał/ ktoby cale śmierci defe-
rował.

2. Cor.
15.

Gdyż wspaniały y króia ślachecka vsarbowany animus
dzielni rycerzkiemi swych przodków oświecony/ ieżeli naybara-
żiey o co iato o sławę stoi/ y o to sie starać powinien/ y tego za-
naygrzeczniejszego każdy osadzi/ ktorego dziedzictwem nie oba-
ferne włości/ nie srebrne y złote kruszcze/ drogie kamienie/ do-
mowe splendory/ ale sama nieśmiertelna sława : Generosum
animum dices, cui non auri cupido, non talentorum copias
sed fama immortalis est hereditas. I dla tegoż baczni-
wie silnie sie staraia/ iuz przez woienne y na dworach Pańskich
służby/ króui swey na Marsjowym placu wytoczone trynice/ iuz
przez poważne na Seymy y do postronnych narodow legacye/
maore w Senatorstkich/ poselstkich izbach Konsulty/ spráwie-
dluwe na sądach Grodzkich/ Siemstkich/ Trybunałskich/ dekre-
ta; nawet wysorich domagaia sie tytułow/ aby pod niemi
wiekopomney nie co nábyli sławy/ gdyż wśystkie rzeczy predko
przemienia sama tylowiekuie sława:

Ouid.

Singula ne referam, nil non mortale tenemus.

Pecto-

Pectoris exceptis ingenijq; bonis.

Niesmiertelney zaś sławy są pierwsze znaki/ iako to herboz-
dne Kleynoty/ ktore dzielność/ odwagę/ cnotę/ w Rzeczy po-
spolitey zasługę potomnym przed oczy przekładają roiekom.

Jaczym choc to śmierć w domu Jasnie Oswieconych
SWATOPIKOW Książat Czwertynskich tak surowie
grasować poczela/ że trzy oraz fulcra obaliwszy/ ziemia je dnia
dzisieyszego zawala/ z pamięci iednak ludzkiej zgładzić ich
niemoże. Lciech dziecinne ich lata Przodków swych amu-
lari nie dozwoili/ wrodzona przecie indoles znaczne przy-
stych cnot y Kiazeczych postępów wydawała indicia. dla kto-
rych żaden ich od pochwały odsadzić nie może.

Trzy rzeczy najwyższy Medrzec trudne do poięcia w przy-
poświęściach wyliczył/ a czwarę całe swym nie mogli dosię-
gnąć rozumem. Viam aquilæ in coelo; viam colubri in pe- Prou. 13:
tra; viam nauis in medio mari, & viam viri in adolescentia.
Nie mogli łatwie poznać drogi gornoletnego po powietrzu ora-
ła/ ani szolgaiacego się po skalistych gorach wejść/ nawet dro-
gi chyżo wrotaiacego się po morzu okretu/ nad to drogi szto-
wieka w młodości iego. Jednakże przyznać mi to musi/ że
wspaniały animus sam się rodzi/ ktorego ani Kunst/ ani żadna
nieuktnie industria. A wrodzone y z dusza oraz wlane talen-
ta w dziecinnych wynurzają się léciech/ y owsem Copiosa in
pueritia virtutis leges, magnam in iuuentute fert gloriæ
messiem. A co wieksha iz w młodym wieku natura omnis doli
& simulationis experts. Szczerze samą się otwiera/ y w różnych
ciata obrotach y akcyach swoje sine fuce wydaie affektay in-
clinacie. Z Beárny Postowie bedac posłani do Kiazęcia
Gwilhelma de Moncada, żadając aby iednego ze dwoch Sy-
nacków młodziuchnych podał im na Państwo: otrzymawszy
dozwolenie żeby z nich ktoregoby chcieli obrali; gdy iednego z-
stępnionem drugiego z oswartemi raczkami spiacych postrze-
gli. Tego za Pána obrali/ dobrze sobie omiunuiac o iego ludz-
kości/ iactawości y szkodroblivosti/ iako się samym skutkiem
począto. Nie odmina to y żywot Macierzynski za płacił Nara-

fowoy sobie obierać/ y w nim swego dokązować meſtwá: *Jakó*
liſz *Jakob* y *Ezau* we wnetrżnościach *Márki* ſwoey poiedynku
 Gen. 25. nieodprawowali: *Collidebantur in utero parvuli*, *Jakóliſz*
 Gen. 38. *Pharez* y *Zará* wychodząc ná ſwiat raptis ſecundis primo.
 genituri gwałtem ſie nie dobiłali: *Jakóliſz* y *Herkules* w *Ko-*
lebbe elis anguibus dzielności ſwoey wſyſtkiemu nie okazał
 ſwiátu: *Cyrus* *Krol Perſki* dziecina będąc od rowieſnikow
 w igrzyſtku za *Krola* obrány/ w chłopiecym pánowaniu ták za-
 cnie ſie ſprawował: iz pokryte młodemi láty meſtwo y dowcip
Krolewſki doſyć iawnie wynurzył/ y iáko wyborſny nátuſy po-
 tomek ſam ſie ſwoym ſtinieniem wydał/ wſátje z grubey/ pro-
 ſtey/ y niewypolerowaney máſſy ſwoey *splendor* wydaie dia-
 ment y złoto. *Tóć* iuż pewna/ że *nec in cunis præſtanti ani-*
 mo deſſe poteſt gloria & laudis ſeges.

Sau.
 Sym. 1.

Tóć mi iuż żaden *Żoń* zaſzkodzić nie może/ choćbym nays-
 dłużſza w wychwaleniu tych ná żáłoſnem zaſádzonych *Tronie*
 uformował mowę/ ktore iáko młode pſzczoleczki w wleczku *J.*
O. *ſámieley* ſwoiey/ przſzkoſtſnych obyczáiw/ enot ſwiato-
 bliwych ſłodki plaſtr zarabiać poczynáły. *Widzieć* było *J.*
O. *Xiajetá* *WŁDZIMJERZA*. *Staroſte* *Sierwi-*
ſkiego iáko w chłopiecym wieku ku wſelkim brat pochob enot-
 tom/ każdy mogł poznáć kto ſe nań zapátrzywał/ co zá znáć był
 przyſtego dowcipu/ mądroſci/ meſtwá/ y pobożności. *Przy-*
pátrzyć ſie było y tym *J. O.* *Pánienkom* iáko w ták ſubtel-
 nych leciech ochotnie brały ſie ku cnotom ſwietym/ nabożeń-
 ſtwu/ poſtepkom *Pánienſkim*/ áje; *Cunæ non florent, do-*
necrumulus effloruerit. *Nie* doſyć ná tym młode lárá ro-
 znych cnot zdobyć kwieciem/ ale też/ potrzeba temi ſmiertelne
 zaſcielać toje/ bo y nayoſtoſnáłſe *penicilli* aut *scalpri ductus*
 pochwały nie odnoſzą/ ieżeli dzieło niedokończzone zoſtanie.
Nie chwalebny to *Kycerz*/ ktory ochotnie wypada ná hárc/ á
 w tym nieprzyiácielowi nie doſtawa plácu. *Przypátrzyć* ſie
 było temu młodemu lwieciu *J. O.* *Xiajetu* *STAROSCIE*
SJEWJUSZKJEW y tym walecznym herſtyniom iá-
 ko meżnie ſtawali przeciw náſárczywey ſmierci/ że *ad illius*
 non

Sau.
 Sym. 100

non pauebant occursum. obaczyć było iak zbroyno na plác
przeciw śmierci wyiechali/ biorac nie przetomanatarcz wiary
S. Katholiciey/ vbięraiac sie w zbroie miłosćia Boga wys-
zlecona. Wwazac było iako te oblubienice na gody Chrystus
sa oblubienca swego stroyno sie wyprawowaly. Opisuie y
wychwala Miedrzec z vbiornu iedne Mätrone: Stragulatam
vestem fecit tibi, bissus & purpura indumentum eius. Glo-
rizowana sobie sprawila kate/ Bisior y kätlat odzienie iej; w
te kätary te swiete Pänienki przybrane/ prezentowaly sie na pä-
lacu oblubienca. niebieskiego/ w florizowanej to iest roznie-
ciorami iako rozlicznym kwieciem vhaftowanej/ w Bisiorze
to iest Kändorze Anielskiego żywota/ y Purpura; to iest Päs-
nięskiego wstydu rumieniec/ bylo odzienie ich. Vznac było w
J. O. Kiazeciu STAROSCIE SJEWJRSKIM.
osobliwe tu Pänie Przenaswiersey nabożęństwo/ kiedy iuz
żegnaiac sie z światem Pänny Przenaswiersey. Rozänym-
wiantiem kazać go przy sobie mowic y sam dopomagaiac/ swo-
smiertelne przyzdobit toje/ donec tumulus effluerit. a
tak stodo spiewaiac: reuersus ad terminos suos; powrocił do
granic swoich. Znämienity był postępek wielkiego Doktora
Kosciola Bożego Augustina S. i; przy śmierci zadnego z
swych Przyaciol do siebie dopuscic niechcial/ chcec do modlit-
wy zazyć pokoiu. Rowny był ten Młodzieniaszek mądrosćia
w ratowey okazy i; chronil sie przytomnosci Rodzicow swo-
ich przy śmierci/ ażeby pätrzac na tzy Rodzicielskie äffekt Sy-
nowski korresponduiac niebyl przeszkoda wyprawie do chwały
niebieskiej.

Chciałbym tu osobliwa tak tych Pänienek iako y Młod-
zienastka przypomniec chote/ to iest: Pietatem erga Paren-
tes. z iakim pokänowaniem/ z iaka powolnosćia/ skłonnosćia/
przynalezita Rodzicom wyrzadzaly wężsinosć. Ale mi tru-
dna wstret czyni Quästia: Gdyż Bog Wskechm tym ktorzy
Rodzicow panuia dlugi wiek obiecnie/ według swiadectwa
Pawla S. Pietas autem ad omnia uilis est: promissionem t. ad
habens vitæ quæ nunc est & futura. Iakoz tedy tak wiele Tim. 4.

1th. cap.
10

Sur. E
pad. Ti
4. Lect.
2.

Sap.
cap. 7.

Ole 9

znaydujesie tych ktorzy w wieczności mając Rodzicom przed
czasem z tego z chodzą światu/ czego y teraz mamy oczywisty
przykład. Przedkta jednak na to daie mi Doktor Anielski Tho-
masz S. resolucia wspominając dyskurs Philosopha: Ze te do-
czesne rzeczy tyle są dobre/ ile są pożyteczne do szczęśliwości.
Skąd gdyby kto miał tak wiele dobr doczesnych/ ktorebymy
prześkładały do cnoty y szczęśliwości/ niebyłoby to ku tego do-
bremu/ ale owszem ku złemu/ wiec pozny wiek kładziesz sie mie-
dzy dobrem doczesnym/ który poki pomaga do cnoty y szczęśli-
wości/ pory dobrem nazywać się może. Ale że często dla kre-
wkości ludzkiej bywa okązia do grzechu/ dla tego też Bog go
pospolicie straca/ iako inferuie Doktor S. Et ideo Deus sub-
trahit eā homini, non quia deficiat ā promissione, sed quia
dat quod melius est. Nie dla tego Bog Wszechm: wymiue
wieku żeby niebył pewien y mocen w obietnicach swoich; ale
offiarnie co jest lepszego. Lubo tedy te Dziateczki za ich te cno-
te/ wieczność ku Rodzicom/ miały wiekować na świecie/ Bog
Wszechm: swa obietnice daleko w lepszą przemienil/ nagrode.
Rapti sunt nē malitia mutaret intellectum eorum,

Pisza Natural: stowie o iedney ptaśynie/ że tegoż dnia
ktorego się rodzi obumiera/ a dzień tylko ieden żyjąc y innych
ptaśat oblatus gniazdeczką/ każde° z osobną poymuie głosy/
y onez garkieziem gorgi wyprawuie wyspiemuie/ ktorey ta-
kowie przydaia lemmá: Non diu sed satis. Dosyć na mało
ptaśyne w tak szczupłym życiu rożnych nauczyć się głosow. Wi-
dzac y ia te niewinne Dziateczki że w tak króciuchnym wieku/
w rożnych się zaprawowały cnotach/ biorac wzor z tych ktorzy
w iakieykolwiek cności znamięniłi byli/ niemoge się z dalszą
ich szyszyć pochwała/ to tylko Epigraphie do ich nagrobku przy-
daie: Non diu sed satis. Nie dlu° ale dosyć. Dosyć na te niewin-
ne ptaśat w ich wieku ludzi światobliwych obyczaje poymo-
wać/ aże śmierć wykonywać onych niedozwolila/ ponieważ
iuz vleciały zgniazdeczką swego na wieczny pokoy zawoławszy
z Czasem. Ephraim quali avis auolauit, gloria eorum
ā partu, ab utero & ā conceptu. dalsza pochwała do przeza-
cnego ich prodszenia obroce.

Tych

Tych chwala y sława bierze inkrement od wrodzenia J. O.
SWATOPELKOW Książę Czwertyński/których pro-
 sapia chyba peregrynowi rayna. Ta od wielkiego Państwa Ru-
 skich radce **WŁODZIMIERZ** y innych longa & non
 interrupta serie następujących. Ducibus ex Magnis primisq;
 olim Russiæ. swe zarządzwszy primordia seroko po Sarmia-
 ckich palach swej niesamertelney sławy świeżozielone rozwiła-
 ła laury. Wtorzeniwszy sie albo raczej rozkrzewiwszy w ro-
 żne rojnych Książat Familie.

Qui Christiana fide, Russiam illustrarunt, Ducibus Mo-
 scovia titulum coronamq; reliquerunt.

Przez tych wstawione w Ruskich Kráiách imie Chrystu-
 sowe/ wścżepiona Wiara Chrześcijańska/ tych tytułami/ Kley-
 notem/ Korona nawet/ szczył sie Państwo Moskiewskie/ ktora
 Borona **WŁODZIMIERZ** od wielkiego mestwa **MO-
 NOMACH** nazwany z Genueńczykami nad morzem woju-
 jąc/ sam wypadł na harc z Hetmanem ich Książciem **Ka-
 phenst**in oraz z pyknym y stroyno przybrányim harcownikiem/
 żywcem go do swych namiotow przyprowadził/ a ozdobne łupy
 na poświęcenie na Kieństwo dla Majeestatu Koronaciey swym
 Successorom zostawił.

Serenissimis Regibus Polonia Sacramento Matrimo-
 nij copulati remanserunt.

Kiedy **KAZIMIERZ** Pierwszy wziął za Malzonkę/
 Maria albo Dobrogniewe Siostrę Jarosława Książcia Ru-
 skiego. Tenże ścisły zwiazek Przyjaźni potwierdził Włodław
 Krzywousty posłubiwszy sobie Zbislawe Swatopelkã Prã-
 prawnukã Włodzimierza Monomacha Corte. znien regna-
 tricem zostawił domum. Od tego Swatopelkã miedzy in-
 nym Potomstwem następującym płci męskiej posiedł Książę
 Alexander/ktoremu gdy padał pod podział Monarchia Rуска/
 działem dostała sie z Państwa drugiemu y Czweterniã nad
 Styrem. Zkad iako è fonte Pegaleo nieprzebrane Jásnie
 Oswieconey Książat Czwertyńskich Familiey wynika stru-
 mienie w niezbrodzoney sławy y dzielności wypadając Oces

Guagnl.

SimdStá-
rowol.Anná Xif.
2nd 2e.

27. 13. 14

le. 2e go.

Kastel.

Krakow

Krzyśt.

Koniusz.

Korann.

Xiąstá

Zbaráz.

Stárom.

fol. 735.

Strykow.

lib. 6.

fol. 211.

Stárowol

ibid.

Paprocki.

Guagnl.

Długos

Rok. 1043

K A Z A N I E
am. Z Rad Rniasa Krynicá y Zymotow żywemi hoynie oz-
blewając dom SWATOPŁKOW Książat Czetwertyn-
skich odżywiając/ y niech wiecznie odżywiana zdródłami.

Lecz niewdając się w profesję ták Polstich iák y Ruskich
Chronographow do ktorych ochotnego odsyłam Auditora; nie
trzebami na wystawienie chwaly y slawy Jasnie Oswieco-
nych SWATOPŁKOW Książat Czetwertynskich iniego
dowodu/ kiedy się same Oczyste Kleynoty. Każdemu praze-
ntu przed oczy/ kiedy niebiosá to jest. Luna nocturna for-
ma Dian na ná znák swej przychylności y zyczliwości/ za nays-
droższy prezent tu wielkhey ich ozdoby. sama siebie confero-
wała.

Kiedy y ziemiá księżycowi hołdując y applaudując temaz
Jasnie Oswieconemu Domowi przynależyte oddawszy homa-
gium/ Cesarzow niegdy wschodnich iure hereditario oddała
ozdoby to jest wlocznie iádowita przebiłająca hydre.

Quagni. Odbiera tymże prawem ten J. O. Dom od innych Dyna-
stow ktorzy od początku prawie morzá mieszkania y Państwa
mieli/ Niez nágiego ná Koniu zá Kleynot używając. A id
ná znák dzielnosci/ że nie czekając drewnianych przepraw po
bágniistych ieżiorách/ po bystrych wodách/ po głębokich mora-
skich odnogách/ Scylle y Charybdy zadnych z Peloru nie po-
trzebuiac wiatrow ná pomoc/ gdzie extremi colles Siculo-
celsero Poloro. w pław zá Nieprzyjacielem się wgániali; A
iák y innych zdanie: że Miaz nági ná Koniu jest znakiem ochoty/
nieodwołki/ predkości ná zaszczyt y obrone Oczyszny/ kiedy
albowiem niektorzy Nieprzyjaciele pograniczni niespodzianie
nocnym a lotrowskim nápadŹy sposobem Państwo pladrowa-
li/ w tym Przezacni Kleynotu tego Piastunowie iákoby że się
się porwawŹy bez żadney tergiwersáciey/ diláciey/ bez odwoła-
cznego y nieustecznego seymowania/ nie czekając zbroie/ odzie-
nia strojnego/ wlocznie tylo porwawŹy Nieprzyjaciele gro-
mili.

Okol. Non vestimenta quasiérunt, non aequum adaptatum
expectauerunt, sed sine sella, sine loris, veste, equum con-
scendé.

scendere, hastâ inuasērunt, represserunt & sustulerunt, quo sibi æternam & veram gloriam comparauerunt.

Nieraz tã Pogonia w pogon zã Nieprzyjacielem chodzilã z Wiktoria/ nie raz swe podkowoy we krwi zboczyłã nieprzyjacielskiej. Nieraz gósie zamierzylã vderzylã/ a gósie skozyłã dogoniłã. Nie morã/ ale samego Pisińã Boskiego niech przystąpi pochwałã: In occursum pergit armatis, super ipsũ Iob. 39. sonabit pharetra, sonabit hasta, Nieraz nã tym koniu wojcznia w nieprzyjacielskie vderzywszy tãrce onym jest rãfne wydywałã Echo. Sonabat hasta rozlegał sie dźwięk tey wlotcznie zdawnych czasow po Marsowych polach/ Tãmerlãnskich Namiotach.

Przyozdobili Fabiusowie Kremere od Megentow pobici.

Vna dies Fabios ad bellum miserat omnes.

Ad bellum missos perdidit vna dies

Ouid. l.

Wstawili Termopile trzystã Lakánow od Xerresa dla

2. Fast.

Oczyszczenia obrony z Leonida ochotnym pomordowanym: Per gite animo forti hodie apud inferos forte canabimus. Po swiećili cni SWATOPĘKAROWJE. krwia swoia Sołalskie mogily stawosy sie przy Wielkim Hetmanie Konstã tym Kiazeciũ Ostrogskim victimæ Patriæ, iako świãdząc dzisie Rok. 1519.

Alle nie dosyć nã tym dawnemi zdobić sie pstrocinami / y nã samych tylo okopciãtych obrazach y martwych zãsãdzać sie cieniach ieście do tego potrzebã nã żywych cnot kolorach fundament swej zãkładać slawy: Ne imbellem feroces progenent aquilæ columbam.

Brzmiał y do tych czas brzmi w uszach Synow Korony Polskiej dźwięk wloznie SWATOPĘKAROW Kiazat Czetyrtyński. Vox equi frementis & equestris ascendentis & fulgurantis hastæ & multitudinis interfectæ. Kiedy Brãcia Rodzeni J. O. Kiazeciã Chorazego Wołyńskiego żãłosnego tych dżiatek Rodzicã/ przodkow swych nãślãdując wscieplonych Rebellizãntow tak Herbowna Wloznia tomali wffy. Sonabat hasta w reku J. O. Kiazeciã Mikolsiã Kãstelanã.

Minśkiego/ktora dumnych Szwedom przyćierał rogowy/gdzie y Kioze Alexander iako drugi Curtius pro Patria gloriose occubuit. Sonabat hasta y pod Tulezynem ktora Kioze Janusz Kozak tle tłumil buncy/ y lubo rebelizantow sily doczesny mu żywot odieły/ wiekopomna jednak wdarowały sława.

Sonabat hasta w rety J. W. Kiozećia Heliaśa/ ten dla swey sławy/ dzielności/ cnoty/ludzkości/ ślewności/ od wszystkich byl mundi delicia miánowany. Tego sławę same Sarsarowol: macarum monumenta nieśmiertelna wyznawia.

In Sago

Iuuentutem adultam virilis floridae initium consumpsi, miles ab anno aetatis 18. Rothmęgister per annos 17. Tribunus demum constitutus Tartaros in Podolia, Suecos in Prussia, Kozakos rebelles Reipub. & Regi in confinibus Regni repressi.

Sonabat hasta fulgurans w rełach Kiozećia Pána Chorażego Wołyńskiego pod Czudnowem zmiennego zdradzieckiego rozrywaiac Mościwicińa Tabory/ gdzie pierwsza Beltonie y Rzeczyp. wczynil przyslugę/ sam swe młode lata w poszet Kompaniey Wsarskiej J. W. Hermana Koronnego Woiewody Krakowskiego policzymyfy ludzi swoich prywatnych do boiu sposobnych/ to jest Kornei Drąguniey porządney wystawil. Sonabat y za Dnieprem pilniac y broniac zdrowia Krolewskiego/ maic ludzi swoich/ ktorych kosiem swoim zaćciagnol choragwie dwie Polskich y Szwadron Drąganiey/ y tam z tym Pułkiem swoim honorifice y generose stawal na wstydze Rzeczyposp. Sonat teraz & sonabit y kiedy Chorażyni zostawsy Woiewodztwa Wołyńskiego w Pospolitych ruszeniach nad ktoremu kółka kroc byl Kommandantem y Pułkownikiem z wielką pochwałą wżad Pułkownika y Chorażego odprawował.

Wiele innych odwajnych Kawalirow tak ex recta iako indirecta linea prezentuemi sie przed oczy/ ktorych sława nie stimuluie do dalszey mowy: ale dowcip słabiej/ iezyc już wsta

poa/ a do tego obawiam sie: ne scrutator tantæ Maieſtatis op-
primar à gloria.

Niech tedy śmierć nie triumphuje/ niech ſwego zwycię-
ſtwa nie rozwiia Proporców/ ale na zwinianych niech zaſia-
ga z lamentem/ ponieważ abſorta eſt in viſtoria. bo lubo re-
twiećcie y roze/ ktorych rumiańnoſć/ wonia/ pozor/ po wſzy-
tkim rozchodzić ſie miały horizonćie Polſkim/ śmierć wrwa-
ła w Wirydarzu J. O. Kiojećia Czetwertynſkiego/ nie oſta-
nia to iednak ruina/ gdyż go przy nieśmiertelnoſć ſlawy zo-
ſtawiła/ bo kiedy na ozdobe tego Wirydarza pogladam; wi-
dze iąſnoſć y wynioſkoſć Cedrow/ y Cypreſow/ w pamięci lu-
dzkiej wieczno trwałych. A co wiekſza iż ten Wirydarz ko-
ry troche śmierć nadpuſtoſyła ieſze przy ſwey zoſtaćie zielono-
ſć/ ieſze buyny y dozrzały a Dyczyźnie pożyteczny z ſiebie o-
woc wydać moze.

Toc iuż darenne iſzy y lamenty twoie J. O. Kioje Chora-
ſy Wołyński/ bo choć ſerce ſwey zguby zalem y łzami poweto-
wać uſilue. ale Boni ratiocinatoris officium eſt, aut præ-Plutar.
cauere malum ingruens, aut acceptum corrigere, aut quā de con-
minimum redigere, aut tollerantiã ſe ſe maſculã & genero. ſolat. ad
a inſtruere. Apol.

Muſiałby ten ſkazitelney wyrzec ſie natury ludzkiej kto-
by od wſelkich przypadków na ſwiećie wolnym chciał zoſta-
wać. Non uiuit, omnia cui contingent prospera. A ie-
ſze jał tam mieć niepewnien mieyſcã/ gdzie pewna wſtaty
nagroda. Erit merces operituo. Bog ci to nagrodi/ kiedy
o Domu twoim ochotnie te kleſte z ordinanſwego przyimieſz.
Dątrzac na to iako Abrahã Patriarchã ſam rekãmi ſwemi
odynego Synã ſwego Iſaãã za wyrokien Boſkim bez jału y
włoki nie wzdrygaſie oſiãrować. Oſiãruy y Ty ochotnie
Aniołki do uſlug na Dwor Monarchy niebã y ziemi/ gdzie
ſie doſluzã/ je y Tobie wiecznego Kroleſtwa ziednana ko-
nie. A ieſeli y tu na ziemi o doczeſne idzie poćiechy ktore z
uſtych pochodza potomków bierz przykãd z Jobã cierpliw-
y/ ktory ſtraćiwſzy wſyſtkie doſtãtki/ Syny/ Corezki/ zdro-

wie na ostatet/ że te plaga cierpliwie y pokornie przyiał od Bo-
 ga od tegoż sowiła odniosł nagrodę oglądając Syny swe y syny
 Job. 41. Synow swoich. Vidit filios suos & filios filiorum suorum.

A te które są zgubione macie/ nie są umarłe ale wiecznem
 odarowane żywotem. Reuertentur ad terminos suos po-
 wróciły do granic swoich w których niestoniezonego a wieczne-
 go są żywając pokoja dziś przezemnie Wam ostatnie oddaie
 VALE.

Dziękując przy tym za pieczę y staranie w pielegowaniu
 podiete. Dziękując y za te kości y ostatnia Kontestacja affe-
 ktu y miłości Rodzicielskiej. Nie widzę tu wprawdzie J. W.
 Rodzicielski/ Ktora iako żalosna po straconych dziatkach Tio-
 be nieutulonem żalem prawie struchlała na miejscu została/
 Eccl. 7. iednakże z Telsali corde & lachrymis prosequitur do gro-
 bu/ y te segnając a zachowując przykazanie Boskie: Et gemitus
 Matris tuae ne obliuiscaris. Z tym się oświadczając że i
 przed Młecstatem Boskim ostatecznie supplica do chwały
 wieczney promować beda. Segnając na ostatet Was w sy-
 tkich Jaśnie Oświeceni/ Jaśnie Wielmożni/ Wielmożni
 Miłościmi/ Tey żalosney Tragediey spektatorowie Którzy
 do tey ostatniey usługi częścia związek trwie/ częścia miłos-
 Chrześciańska sprowadziła/ w nagrodę czego ten Kązdeny
 z Was kleynot/ Którym sobie nieomylnie Krolestwo niebieści
 zakupić możecie prezentuia.

Mors tua, Mors Christi, fraus mundi, gloria caeli,
 Et dolor Inferni, sunt meditanda tibi

A M E N.

15. 1. 3.

Biblioteka Jagiellońska

stdr0025975

